

Video Interactie Begeleiding Supervisie II

FONTYS PRO HEALTH

> STUDIEHANDLEIDING

' Ik blijf me
graag
ontwikkelen.'

Fontys Pro

Fontys

> FOR SOCIETY

Beste Cursist,

Binnenkort start je met de **cursus Video Interactie Begeleiding Logopedie – Supervisie II**. Deze module is de derde van de drie modules die de gehele cursus Video-Interactiebegeleiding Logopedie (VIB-L) omvat. Deze module volgt na het afronden van module 2, Video Interactie Begeleiding Supervisie I.

In deze module ga je aan de hand van eigen ingebracht videomateriaal en leervragen aan de slag met het maken van een micro-analyse van de videobeelden.

Het formuleren van motiverende vraagstellingen en het geven van motiverende feedback zijn in deze module leidend.

Tijdens deze bijeenkomsten:

- krijg je individuele feedback op de door jou gemaakte video-opnames
- wordt gewerkt aan eigen aandachts-/leerpunten
- kun je optimaal leren van elkaars leerproces
- vindt er verdieping plaats vanuit literatuur en verbinding tussen literatuur-praktijk (klinisch redeneren)

De praktische vaardigheden train je met behulp van praktijkopdrachten.

Voor vragen kun je terecht bij **Sabine van Overveld**. Zij coördineert de cursus en ondersteunt de docenten bij de organisatie. Haar e-mail is s.vanoverveld@fontys.nl. Uiteraard is er tijdens de les ook altijd gelegenheid om vragen te stellen.

Hopende je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, wensen wij je een plezierige en leerzame cursus!

Hartelijke groet,
Brechtje Poelman

Fontys Pro Health

©2022 Copyright Fontys Hogescholen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Fontys Hogescholen.

INHOUD

1. Algemene informatie	3
Toelatingseisen	3
Kosten	3
Studiebelasting	3
Waardering	3
Accreditatie	4
Evaluatie	4
2. Informatie over deze cursus	5
Supervisie bijeenkomsten	5
Leerdoelen	6
Portfolio eindopdrachten	7
Docenten	7
Leermiddelen	8
Klachtencommissie	9
3. Gegevens Fontys Pro Health	10
Contactgegevens	10
Routebeschrijving	10

1. Algemene informatie

De gehele Video-Interactiebegeleiding Logopedie cursus bestaat uit 3 modules die opeenvolgend gevolgd kunnen worden.

In de eerste module (**Introductie**) ligt het accent voornamelijk op de video-analyse. Deze module bestaat uit 2 hele cursusdagen.

In de tweede module (**Supervisie I**) ligt de nadruk op je eigen ontwikkeling. Je blijft je blik van video-analyse aanscherpen vanuit verschillende perspectieven. Daarnaast leer je om effectieve basiscommunicatie toe te passen en verschillende coaching principes op het juiste moment in te zetten. Dit supervisietraject bestaat uit 6 bijeenkomsten. De bijeenkomsten zijn ongeveer 1 keer per 3 weken en duren 3 uur.

In de derde module (**Supervisie II**) ligt de nadruk op de trajectbegeleiding van de cliënt. Aan de hand van zelfreflectie leer je variëren in verschillende vraagstellingen, je cliënten te coachen bij weerstand door middel van motiverende oplossingsgerichte feedback. Dit supervisietraject bestaat uit 6 bijeenkomsten. De bijeenkomsten zijn ongeveer 1 keer per 3 weken en duren 3 uur.

TOELATINGSEISEN

De cursus Video Interactie Begeleiding module 3 is voor logopedisten die de Video Interactie Begeleiding Introductie en de Video Interactie Begeleiding Supervisie I hebben afgerond.

KOSTEN

Deze cursus bestaat uit drie modules die opeenvolgend gevolgd kunnen worden. Wanneer je jezelf gelijktijdig voor alle drie de modules inschrijft ontvang je een korting. Actuele prijzen zijn te vinden op de website van Fontys.

Deze bedragen zijn inclusief thee, koffie en water gedurende de dag, een (brood)maaltijd en de verplichte leermiddelen (mits anders aangegeven).

STUDIEBELASTING

De Video Interactie Begeleiding – Supervisie I heeft een studiebelasting van 75 studiebelastingsuren (SBU). De studiebelasting bestaat uit 15-18 contacturen (afhankelijk van groepsgrootte) en 57 zelfstudie uren.

WAARDERING

Wanneer je module 2 met goed gevolg hebt afgerond dan ontvang je het **bewijs van deelname Video Interactie Begeleiding Logopedie – Supervisie II**.

Na afronding van de hele cursus Video Interactiebegeleiding (module 1 t/m 3) ontvang je het **certificaat Video-Interactiebegeleiding Logopedie**.

Met dit certificaat kan je jezelf registreren bij het AIT (Associatie Interactiebegeleiding en Thuisbegeleiding) voor landelijke kwaliteitsregistratie¹. Meer informatie over deze registratie en over deelname aan de Werk Ontwikkeling Kring (WOK) is te vinden op de website van AIT: www.aitnl.org.

¹ Fontys Bs. Logopedie, VIB-L is aangesloten bij methodiek eigenaar Associatie Interactiebegeleiding en Thuisbegeleiding (AIT).

ACCREDITATIE

Voor deze cursus wordt accreditatie aangevraagd bij St. ADAP.

EVALUATIE

Elke cursus van Fontys Pro Health wordt geëvalueerd. De vragenlijst wordt tijdens de laatste lesdag uitgereikt en wordt je gevraagd deze in te vullen. Ook heb je de mogelijkheid de evaluatie **DIGITAAL** in te vullen.

2. INFORMATIE OVER DEZE CURSUS

Module 3 VIB-L Supervisie II bestaat uit zes supervisiebijeenkomsten van 3 uur. De bijeenkomsten vinden plaats met een tussenliggende periode van ongeveer drie tot vier weken, waarin je enkele huiswerkopdrachten uitvoert.

Thema's tijdens VIB-L supervisie II

- Oplossingsgericht coachen: GROW-model
- Stimuleren van participatieniveau: Aansluiten bij de kracht en mogelijkheden van de ander
- Hoe geef ik positieve feedback die activerend werkt?
- Hoe stel ik de juiste open vragen?
- VIB-L toepassen in multidisciplinair verband
- Verschillen tussen begeleiden van ouders en coachen van collega's
- Omgaan met weerstand
- Omgaan met onbegrip

Naast bovenstaande punten kun je zelf ook thema's inbrengen.

SUPERVISIE BIJEENKOMSTEN

Vorbereiding:

1. Je bestudeert de afgesproken literatuur.
2. Je maakt minimaal 2-3 opnames (kan van verschillende cliënten-situaties) en bepaalt welke daarvan bruikbaar zijn voor de volgende bijeenkomst. Relevante beeldfragmenten en micro-analyse neem je op in je portfolio.
3. Je stelt vooraf leerwensen en vragen op ten behoeve van de supervisiebijeenkomst en uploadt deze 5 dagen voorafgaand aan de bijeenkomst in de online leeromgeving.
4. Aansluitend op de leervragen selecteer je vooraf de beeldfragmenten van de micro-analyse van een ouder-kindinteractie (of volwassene-kindinteractie) en van het begeleidingsgesprek (terugkijkgesprek), die hij in wil brengen tijdens de supervisie. Zorg er dus voor dat je de voorbereiding inclusief tijdcode bij je hebt.
5. Je brengt zoveel mogelijk eigen laptop en/of camera mee (inclusief kabel naar beamer/tv), waarop de eigen opnamen af te spelen zijn.

Tijdens de bijeenkomst:

1. Elke deelnemer licht kort zijn leerwensen toe.
2. Er vindt een leergesprek plaats over de bestudeerde literatuur.
3. Gezamenlijk wordt bepaald in welke volgorde de inbreng van ieder wordt besproken. Er kan gekozen worden voor een gezamenlijk thema.
4. De deelnemer die aan de beurt is om beelden in te brengen introduceert kort de setting, wie er opgenomen zijn, wat de hulpvraag is van de betreffende cliënt en wat de eigen leervraag is.
 - Wat is de kijkopdracht voor de anderen?
 - Waar wil je feedback op?

5. Vervolgens bespreekt de deelnemer m.b.v. micro-analyse de videobeelden en vraagt om feedback. Daarnaast kunnen de trainer en medecursisten aansluitende vragen stellen en feedback geven. De bedoeling is dat dat volgens de regels van basiscommunicatie gebeurt, aansluitend bij de kracht van de ander.
6. Aan het eind vat de deelnemer samen hoe hij de bespreking heeft ervaren. Met welke stappen hij verder gaat en wie/wat daarvoor nodig is.
7. Aan het eind van de bijeenkomst worden de afspraken voor de volgende keer vastgelegd t.a.v. thema en literatuur.

De bijeenkomsten worden regelmatig opgenomen op video. Dit in verband met de supervisieladder van de trainers.

Na afloop van de bijeenkomst schrijf je een reflectieverslag van maximaal 2 A4 en neem je deze op in je portfolio. Je uploadt je opname binnen 1 week na de bijeenkomst in de online leeromgeving.

LEERDOELEN

In deze module ga je aan de hand van eigen ingebracht videomateriaal en leervragen aan de slag met het maken van een micro-analyse van de videobeelden. Het formuleren van motiverende vraagstellingen en het geven van motiverende feedback zijn in deze module leidend.

Leerdoelen

Supervisie II vormt een verdieping van het ontwikkelingsproces in Supervisie I. Vandaar dat leerdoelen 1 t/m 10 uit VIB-L Supervisie I centraal blijven staan. Daarnaast verschuift de begeleiding naar meer complexe situaties:

Leerdoelen Supervisie II:

1. Je kunt de VIB-L toepassen in een multidisciplinaire setting.
2. Je kunt systeemgericht handelen, d.w.z. bespreken welke belangrijke communicatiepartners (bv school, instelling, thuissituatie, peers) betrokken moet worden in het proces.
3. Je kunt relevante video-interactieopnames maken, selecteren en analyseren in een functionele context aansluitend bij de hulpvraag.
4. Je kunt een micro-analyse maken van de videobeelden en het doelgedrag bepalen in overleg met de ouder(s)/begeleider en het kind/jongere, waarbij het vergroten van de participatiemogelijkheden voorop staat.
5. Je kunt relevante beeldfragmenten selecteren voor het begeleidingsgesprek.
6. Je kunt activerende coachingstechnieken inzetten tijdens het feedbackgesprek bij diverse doelgroepen (ouders, jongeren of andere hulpverleners) afgestemd op de hulpvraag, de mogelijkheden en de kracht van de ander.
7. Je kunt naar aanleiding van beeldfragmenten het ontwikkelingsproces beschrijven van de ouder/begeleider, het kind en van zichzelf, en onderbouwt daarbij gemaakte keuzes vanuit evidence based practice.
8. Je kunt reflecteren op de eigen communicatie en het toepassen van de principes van basiscommunicatie.
9. Je kunt activerende feedback formuleren aan medecursisten.
10. Je past algemene sociale en ethische normen toe, zoals in de beroepscode Logopedist staat beschreven. Respect voor de privacy, informed consent, zelfbeschikkingsrecht, autonomie, culturele sensitiviteit en keuzes van de ander is daarin essentieel.

Aanvullend leerdoel Supervisie II:

11. Je kunt activerende coachingstechnieken inzetten in complexe situaties, bijvoorbeeld bij weerstand of onbegrip.

PORTFOLIO EINDOPDRACHTEN

Je voert de volgende opdrachten uit en neemt deze op in een digitaal portfolio. Het eigen portfolio uit VIB-L Supervisie I wordt verder uitgebreid en verdiept.

1. Je brengt per cursusblok in minimaal 5 bijeenkomsten eigen leervragen en beeldmateriaal hebben in. Het betreft zowel analyses van ouder-kind (of volwassene-kind)interacties als van begeleidingsgesprekken met betrekking tot de logopedische interventie.
2. De analyses, leervragen en geselecteerde beeldfragmenten neem je op in een digitaal portfolio.
3. Na afloop van elke bijeenkomst schrijf je een reflectieverslag. Dit reflectieverslag neem je op in je portfolio en je stuurt het tevens naar de trainer.
4. Je begeleidt verdeeld over de 2 supervisieblokken in totaal 6-8 systemen.
5. Onder een systeem wordt verstaan: de verschillende personen rondom een cliënt, bv. ouders, broer/zus, leerkracht, peuterleiding, pedagogisch medewerker.
6. Je stelt ten behoeve van de afsluitende bijeenkomst van VIB-L supervisie II een compilatieband samen vanuit zijn portfolio van ongeveer 15 minuten waarin de begin-midden-eindsituatie zichtbaar is van een succesvolle begeleiding, en waarin het eigen leerproces geïllustreerd wordt. Je presenteert de compilatieband aan de groep.
7. Je maakt voor de afsluitende bijeenkomst in VIB-L supervisie II op basis van je portfolio een kort verslag van de begeleide systemen. Hierin wordt vermeld: hulpvraag, doel van begeleiding, wie zijn begeleid, aantal begeleidingsgesprekken, resultaat.
8. Je maakt voor de afsluitende bijeenkomst van VIB-L supervisie II op basis van je portfolio een kort verslag van je eigen leerproces.

DOCENTEN

In de cursus wordt lesgegeven door ervaren vakdocenten uit het werkveld. De hoofddocenten in deze cursus zijn:

Marjon Peek

Senior docent-onderzoeker Fontys Paramedische Hogeschool, Logopedist en communicatie-wetenschapper (Msc in Management Cultural Diversity), gecertificeerd Video-interactiebegeleider logopedie, opleider VIB-L, Hanen-gecertificeerd. Ruime ervaring in coaching, taal & interculturele communicatie

Saskia Koning

Logopedist bij Taalplezier van 0 tot 4, opleider VIB-L, ruime behandelervaring jonge kinderen (waarvan 10 jaar op behandelgroep voor kinderen met een vermoeden van TOS), meer dan 25 jaar opleider Hanen® ouderprogramma 'Praten doe je met z'n tweeën'

LEERMIDDELEN

Wij maken gebruik van een digitale leeromgeving (DLO). Dit is een digitale omgeving waar we de algemene informatie, het lesmateriaal, etc. op zetten. Deze leeromgeving biedt je ook de mogelijkheid om je opdrachten te uploaden en vragen te stellen aan elkaar en aan de docent.

Een aantal artikelen zijn verplichte literatuur. Daarnaast kun je een verdiepingskeuze maken die aansluit bij jouw leerwensen.

Verplichte literatuur

Balkom, H.v., Verhoeven, L., Weerdenburg, M.v. & J. Stoep. Effects of Parent-based Video Home Training in children with developmental language delay. *Child Language Teaching and Therapy*. 26(3), 221-237.

Dekker, J. (red.), Hoogland, M., Eliëns, M. Giessen, J. van der (2004). Video-interactiebegeleiding. Inclusief dvd Werken met contactprincipes. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
ISBN: 90 313 4074 x

Dekker, T. (red.) en Biemans, H. (1994). Video-hometraining in gezinnen. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.
ISBN: 90 313 1536 2

Eliëns, M. (2005). Baby's in beeld. Video-hometraining en video-interactiebegeleiding bij kwetsbare baby's. Inclusief dvd. Amsterdam: SWP.

Eliëns, M. en B. Prinsen (2008). Handleiding kortdurende video-hometraining in gezinnen met jonge kinderen. Utrecht: NJI

Fukkink, R. & L. Tavecchio, (2007). Effecten van Video Interactie Begeleiding in de kinderopvang. *Pedagogische Studiën*, 2007, jrg. 84, nr. 1, 55-70.

Fukkink, R., Trienekens, L. & L. Kramer (2010). Video-feedback in cursus en training. Leren in beeld gebracht. Een meta-analyse. Eindrapportage. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam

Haan, E., Burger, Y. (2011) Coachen met collega's. Assen: Van Gorcum

Havermans, A., Verheule, C. & Prinsen, B. (2014). Gehechtheid in beeld. Handleiding video-interactiebegeleiding voor professionals in de adoptieazorg. Amsterdam: SWP

Heijkant, C. van den & Wegen, R. van der (2000). De klas in beeld. Video Interactie Begeleiding in School. Heeswijk-Dinther: Esstede.
ISBN: 90 75142293

Heijkant, C. van den, Quak, G. Swet, J. van, Vloet, K., Vos, M. de & R. v.d. Wegen (2003). School Video Interactie Begeleiding. Van meerdere kanten bekeken. Apeldoorn: Garant.

Kemper, A. & Janssens J. (1997). Zin en onzin van Video-hometraining. De plaats van VHT in de jeugdhulpverlening. Utrecht: Uitgeverij SWP.

Manolson, A. (1995). Jij bent belangrijk. Utrecht: Uitgeverij NIZW

Muller, L. (red.) (2001, 4e herziene druk). Thuisbehandeling en hometraining. Amsterdam: SWP

Pepper, J. & E. Weitzman (2009), Praten doe je met zijn tweeën. Een praktische handleiding voor ouders van kinderen met een vertraagde taalverwerving. Gebaseerd op de eerste en tweede uitgave, geschreven door Ayala Hanen Manolson. Amsterdam: SWP

Wels, P. en R. Jansen (1995). Video-Hometraining in gezinnen met een hyperactief kind. Utrecht: Uitgeverij SWP.

Veen van der M. en B. Prinsen (2010). Handleiding video-hometraining in gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd. Utrecht: SWP

Wels, P. (2001). Helpen met beelden: video in de hulpverlening aan gezinnen. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum

AV-materiaal

Werkgroep VIB-L, Peek, M., Koning, S. en M. Nije, (2011). Spreekende Beelden: Communicatie onder de loep. Als leren praten niet vanzelf gaat. 2 DVD's + handleiding.

Den Bosch: Polanen design

Alle verplichte literatuur vind je in de digitale leeromgeving in de map materialen – literatuur.

Aanbevolen literatuur

In het praktijkopdrachtenboek vind je overzicht van de aanbevolen literatuur.

Overige leermiddelen

De werkgroep VIB-L heeft met subsidie van het Damsté-Terpstrafonds divers trainings- en voorlichtingsmateriaal ontwikkeld voor VIB-L in het project Spreekende Beelden.

- Informatiefolder VIB-L voor ouders
- De DVD 'Spreekende beelden' – communicatie onder de loep.

Een DVD met beelden van kinderen, ouders, logopedisten, begeleiders, leerkrachten.

De communicatieontwikkeling van de kinderen is telkens uitgangspunt geweest bij de video-opnamen. De DVD wordt gebruikt als oefen-, illustratie-, en voorlichtingsmateriaal tijdens de cursus VIB-L.

Relevante internetsites

www.aitnl.org

KLACHTENCOMMISSIE

Fontys Pro Health heeft een onafhankelijke klachtencommissie.

Heb je een klacht voor de klachtencommissie? Stuur je klacht naar: klachtencommissie-fph@fontys.nl

3. GEGEVENS FONTYS PRO HEALTH

CONTACTGEGEVENS

Het adres van Fontys Paramedische Hogeschool is:
Ds. Th. Fliednerstraat 2
5631 BN Eindhoven
Postbus 347
5600 AH Eindhoven

Ons mailadres is: **fontysprohealth@fontys.nl**
Ons telefoonnummer is: +31 8850 82800

Contactpersoon

Sabine van Overveld, **s.vanoverveld@fontys.nl**

ROUTEBESCHRIJVING

Kom je met de auto dan volg je in Eindhoven de route-aanduiding Fontys gebouw TF.

Kom je vanaf de Ds. Th. Fliednerstraat dan sla je linksaf de parallelweg op (parallel aan de Onze Lieve Vrouwestraat), je rijdt de eerste parkeerplaats voorbij en dan links door de poort ons parkeerterrein op.

Kom je vanaf de Onze Lieve Vrouwestraat (rondweg): dan niet linksaf slaan richting Ds. Th. Fliednerstraat, maar rechts de parallelweg nemen. Ook dan de eerste parkeerplaats voorbij rijden en dan linksaf slaan door de poort ons parkeerterrein oprijden. Het aantal parkeerplaatsen bij Fontys TF is helaas beperkt. Je kunt ook parkeren op het terrein van het Maxima Medisch Centrum, dit is betaald parkeren voor € 4,- per dag.

Openbaar vervoer

Vanaf station Eindhoven is het ca. 20 minuten lopen en 10 minuten fietsen. Indien je gebruik maakt van het openbaar vervoer dan neem je stadsbus lijn 4 richting Heesterakker.

› FOR SOCIETY

› **Fontys Paramedische Hogeschool**

☎ 08850 82800

✉ fontysprohealth@fontys.nl

📍 Ds. Th. Fliednerstraat 2, 5631BN Eindhoven

🌐 fontys.nl